

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 10 juni 2019

721/2019

Lag om ändring av konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i konkurrenslagen (948/2011) 2 § 2 mom., 17 §, 26 § 1 och 2 mom., 30 a § 1 mom., 30 d §, 32 § 2 mom., 33 §, 37 § 1 mom., 39 § och 45 § 2 mom.,

av dem 17 § sådan den lyder i lag 1078/2016, 26 § 1 och 2 mom. samt 45 § 2 mom. sådana de lyder i lag 662/2012, 30 a § 1 mom. och 30 d § sådana de lyder i lag 595/2013, 32 § 2 mom. sådant det lyder i lagarna 662/2012 och 595/2013, 33 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 662/2012, 37 § 1 mom. sådant det lyder i lag 78/2015 och 39 § sådan den lyder i lag 1496/2016, samt

fogas till 35 §, sådan den lyder i lagarna 662/2012 och 251/2018, nya 4 och 5 mom. samt till 36 §, sådan den lyder i lag 251/2018, nya 5 och 6 mom. som följer:

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Vad som föreskrivs i 5 § tillämpas inte på arrangemang som lantbruksproducenter, sammanslutningar av lantbruksproducenter, branschsammanlutningar eller sammanslutningar som bildas av sådana sammanslutningar har vidtagit, om arrangemanget uppfyller de innehållsmässiga förutsättningar som fastställts enligt artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på basis av vilka konkurrensreglerna i artiklarna 101 och 102 i det fördraget inte ska tillämpas.

17 §

Förfarandet vid befrielse från påföljdsavgift och nedsättning av påföljdsavgiften i kartellfall

Ansökan om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § och nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 § ska göras hos Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket kan fastställa en frist inom vilken sökanden ska lämna Konkurrens- och konsumentverket den företagsförklaring, de uppgifter och de bevis som avses i 14 §.

Konkurrens- och konsumentverket beviljar näringsidkaren villkorlig befrielse från påföljdsavgift efter det att näringsidkaren har lämnat företagsförklaringen, uppgifterna och bevisen enligt 14 § till Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket tar inte ställning till andra ansökningar enligt 14 § i samma ärende innan verket har avgjort huruvida en villkorlig befrielse från påföljdsavgiften ska beviljas den näringsidkaren som först inlämnat en ansökan.

Om näringsidkaren har lämnat in eller har för avsikt att lämna in en ansökan om befrielse från påföljd eller nedsättning av påföljden till Europeiska kommissionen eller den be-

höriga myndigheten i en annan av Europeiska unionens medlemsstater, får näringsidkaren i samma ärende hos Konkurrens- och konsumentverket med en förkortad ansökan ansöka om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 §. Företrädesrätten för näringsidkarens ansökan vid Konkurrens- och konsumentverket bestäms enligt tidpunkten för inlämnande av den förkortade ansökningen.

Förfarandet avslutas med att Konkurrens- och konsumentverket meddelar ett skriftligt beslut om huruvida näringsidkaren uppfyller samtliga förutsättningar enligt 14 eller 15 samt 16 §.

Den företagsförklaring, de uppgifter och de bevis som har lämnats till Konkurrens- och konsumentverket för erhållande av befrielse enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 § får inte användas till annat ändamål än för behandlingen vid Konkurrens- och konsumentverket, i marknadsdomstolen eller i högsta förvaltningsdomstolen av ett ärende som gäller ett föreläggande om att upphöra med en konkurrensbegränsning eller en skyldighet att leverera en nytting enligt 9 §, ett beslut om åtagande enligt 10 §, återkallande av gruppundantagsförmån enligt 11 § eller en framställning om påföljdsavgift enligt 12 §.

De uppgifter och bevis som avses i 5 mom. får dock användas också vid behandlingen av skadeståndstalan som väckts med stöd av lagen om konkurrensrättsligt skadestånd (1077/2016).

26 §

Behandlingsfrister

Konkurrens- och konsumentverket ska pröva en anmälan om företagsförvärv omedelbart. Initialt ska Konkurrens- och konsumentverket avgöra om fortsatt utredning ska företas i saken. Om Konkurrens- och konsumentverket inte meddelar beslut om fortsatt utredning inom 23 arbetsdagar från det att anmälan togs emot, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Fristen börjar inte löpa om anmälan har väsentliga brister.

Om Konkurrens- och konsumentverket inte uppställer några villkor för eller gör någon framställning om förbud mot företagsförvärvet inom 69 arbetsdagar från det att verket fattade beslut om fortsatt utredning, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Marknadsdomstolen kan förlänga fristen med högst 46 arbetsdagar.

30 a §

Konkurrens- och konsumentverkets behörighet

Konkurrens- och konsumentverket ska i första hand förhandlingsvägen försöka undanröja ett förfarande eller en verksamhetsstruktur som tillämpas i den ekonomiska verksamhet vilken bedrivs av en kommun, en samkommun, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över och som när varor eller tjänster erbjuds

1) snedvrider eller kan bidra till att snedvrider förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens på marknaden,

2) hindrar eller kan bidra till att hindra att en sund och fungerande ekonomisk konkurrens uppstår eller utvecklas, eller

3) står i strid med kravet på marknadsmässig prissättning i 128 § i kommunallagen (410/2015).

Separat redovisning

Om i 30 a § avsedda kommuner, samkommuner eller staten eller enheter som de har bestämmande inflytande över bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden, ska de ha separat redovisning för denna verksamhet så att de

1) verksamhetsvis korrekt konterar och fördelar inkomsterna och utgifterna på grundval av konsekvent tillämpade och sakligt motiverade principer för kostnadsredovisning, samt

2) som tilläggsuppgift ger en klar beskrivning av de i 1 punkten avsedda principerna för kostnadsredovisning.

Intäkterna från och kostnaderna för verksamheten ska presenteras i form av en resultaträkning som upprättas för varje räkenskapsperiod och som ska kunna härledas från den i 1 mom. avsedda aktörens bokföring och som ska upprättas enligt bestämmelserna i bokföringslagen eller enligt andra redovisningsbestämmelser som tillämpas på aktören i fråga.

Resultaträkningarna och tilläggsuppgifterna är offentliga och de ska presenteras som en not till bokslutet.

Konkurrens- och konsumentverket utövar tillsyn över fullgörandet av skyldigheterna enligt 1 och 2 mom. Om en kommun, samkommun eller staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över försummar att fullgöra skyldigheterna enligt 1 eller 2 mom., kan Konkurrens- och konsumentverket ålägga kommunen, samkommunen eller staten att vid vite lämna särredovisningen, resultaträkningen och bokslutet samt beskrivningen av principerna för kostnadsredovisningen inom den tid som verket bestämmer. På föreläggande och utdömmande av vite tillämpas 46 §.

Bestämmelserna i 1–4 mom. tillämpas inte, om omsättningen inom den ekonomiska verksamhet som kommunen, samkommunen, staten eller de enheter som de har bestämmande inflytande över bedriver i ett konkurrensläge på marknaden understiger 40 000 euro per år.

Bestämmelserna i 1–4 mom. tillämpas inte på verksamhet som avses i 30 b §.

Ärendenas angelägenhetsordning och lämnande av ett ärende utan prövning

— — — — —
Konkurrens- och konsumentverket kan lämna ett ärende utan prövning, om

1) det inte kan anses sannolikt att det är fråga om en förbjuden konkurrensbegränsning enligt 5 eller 7 § eller artikel 101 eller 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt,

2) konkurrensen på marknaden i fråga totalt sett kan anses fungera trots den misstänkta konkurrensbegränsningen,

3) den begäran om åtgärd som lämnats in är uppenbart ogrundad,

4) det inte är sannolikt att det förfarande eller den verksamhetsstruktur som avses i 30 a § har betydande konsekvenser med tanke på förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens, eller

5) det inte kan anses sannolikt att den misstänkta konkurrensbegränsningen på ett betydande sätt påverkar förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens.

— — — — —

33 §

Skyldighet att lämna upplysningar

En näringsidkare, en sammanslutning av näringsidkare, en upphandlande enhet, en kommun, en samkommun och staten samt enheter som de har bestämmande inflytande över ska på uppmaning av Konkurrens- och konsumentverket oberoende av sekretessbestämmelserna ge verket alla de uppgifter och handlingar som behövs för utredning av en konkurrensbegränsnings innehåll, ändamål och verkningar samt för utredning av konkurrensförhållandena och för bedömning av ett företagsförvärv som avses i 4 kap. och ett förfarande, en verksamhetsstruktur och deras verkningar som avses i 4 a kap.

På uppmaning ska uppgifterna ges skriftligen. Uppgifterna kan lämnas med hjälp av en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

35 §

Inspektioner i näringsidkares affärslokaler

— — — — —

Vid en inspektion enligt 1–3 mom. får Konkurrens- och konsumentverket företa granskning av tillfälliga kopior av data i sina egna lokaler. När inspektionen är slutförd ska Konkurrens- och konsumentverket förstöra de tillfälliga kopiorna av data.

På inspektioner som avses i denna paragraf tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen.

36 §

Inspektioner i andra lokaler

— — — — —

Vid en inspektion enligt 1–3 mom. får Konkurrens- och konsumentverket företa granskning av tillfälliga kopior av data i sina egna lokaler. När inspektionen är slutförd ska Konkurrens- och konsumentverket förstöra de tillfälliga kopiorna av data.

På inspektioner som avses i denna paragraf tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen.

37 §

Förfarandet vid inspektioner

Näringsidkare och sammanslutningar av näringsidkare ska för inspektioner ge Konkurrens- och konsumentverkets, regionförvaltningsverkets och Europeiska kommissionens tjänstemän eller personer som dessa bemyndigat tillträde till affärs- och lagerlokaler, markområden och fordon som de har i sin besittning. De tjänstemän som förrättar inspektion har rätt att oberoende av lagringsmediet granska och ta kopior av näringsidkarnas och sammanslutningarnas affärskorrespondens, bokföring, dataregistreringar och andra handlingar och data som kan ha betydelse för tillsynen över att denna lag samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

39 §

Informationsutbytet mellan myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan på eget initiativ, trots bestämmelserna om sekretess, om det behövs lämna ut en uppgift eller handling som verket har fått eller upprättat i samband med skötseln av uppgifter enligt denna lag,

1) till Finansinspektionen för utförande av tillsynsuppgifter i samband med affärstransaktioner som hänför sig till leverans- och derivatavtal för el eller naturgas,

2) till Energimyndigheten för den tillsyn över el- och naturgasmarknaden som avses i 1 § 1 mom. i lagen om Energimyndigheten (870/2013),

3) till Patent- och registerstyrelsen för tillsynsuppgifter som avses i 54 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt (1494/2016) och i 14 kap. i stiftelselagen (487/2015),

4) till förundersökningsmyndigheter för att förebygga, avslöja och utreda brott och föra brott till åtalsprövning samt för andra uppgifter i enlighet med förundersökningsmyndigheternas syften med avseende på insamling och lagring av information,

5) till åklagare för uppgifter enligt 6 § i lagen om åklagarväsendet (439/2011),

6) till centralen för utredning av penningtvätt för uppgifter enligt 2 § i lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017),

7) till statens revisionsverk för skötseln av de revisionsuppgifter som föreskrivs i lagen om statens revisionsverk (676/2000),

8) till Skatteförvaltningen för uppgifter som gäller verkställande av beskattning, utövande av skattekontroll samt uppörd och indrivning av skatter och avgifter,

9) till Transport- och kommunikationsverket för uppgifter enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), postlagen (415/2011), lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009), lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) och lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016).

Konkurrens- och konsumentverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en i 4 § 1 mom. 1 och 3–8 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsedd myndighet samt av en i 4 § 2 mom. i den lagen avsedd aktör som sköter ett offentligt uppdrag få en sådan handling eller uppgift som är nödvändig för att konkurrensbegränsningar enligt 2 kap. och 4 a kap. i denna lag ska kunna utredas och tillsyn över företagsförvärv enligt 4 kap. ska kunna utövas.

Konkurrens- och konsumentverkets rätt enligt 1 mom. omfattar inte sådana handlingar och uppgifter som näringsidkaren lämnat in till Konkurrens- och konsumentverket för att ansöka om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 § i kartellfall.

Informationsutbytet enligt 1 och 2 mom. kan genomföras genom en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form. Konkurrens- och konsumentverket har rätt att få informationen utan avgift.

45 §

Temporära bestämmelser

Konkurrens- och konsumentverket ska fatta beslut i huvudsaken och göra en framställning till marknadsdomstolen enligt 12 § 3 mom. om bestämmande av påföljdsavgift inom 90 dagar från det att ett temporärt beslut har meddelats. På ansökan av Konkurrens- och konsumentverket inom ovannämnda tid kan marknadsdomstolen förlänga tidsfristen. Om Konkurrens- och konsumentverket inte inom föreskriven tid fattar beslut i huvudsaken eller gör framställning till marknadsdomstolen, förfaller förbudet eller åläggandet.

Denna lag träder i kraft den 17 juni 2019. Dess 30 d § tillämpas dock först från och med den 1 januari 2020.

721/2019

Helsingfors den 7 juni 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Arbetsminister Timo Harakka